

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/19/НА-СТА-ТӨА

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он</p>	<p>Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор : Ц.Наранчимэг Утас: 261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: П.Чанцалдулам Утас: 260512 Цахим хаяг: chantsaldulamp@audit.gov.mn Аудитор: Д.Мөнхжин Утас: 261628 Цахим хаяг: munkhjind@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Ихмонгол хөлөг Аудит ХХК-ийн захирал : С.Тунгалаг Утас: 70001778 Цахим хаяг: info@imkaudit.mn</p>
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.03.25 № 07/834
танай _____-ны № _____-т

МОНГОЛЫН ЦАХИЛГААН ХОЛБОО
ХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Б.ЧИНБАТ ТАНАА

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь шинж чанарын хувьд материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Нийт илрүүлсэн зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 15,678.9 сая төгрөгөөр давсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 13 дугаар зүйлийн 13.1, 14 дүгээр зүйлийн 14.4, 14.4.2, 20 дугаар зүйлийн 20.2.4, 20.2.5, 20.2.6, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 зүйлийн 11.8, Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.1-т заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Үүнд:

- Авлага, өглөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй 11,577.8 сая төгрөг;
- Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу 4,113.5 сая төгрөг;
- Орлогыг мөнгөн сууриар бүртгэж тайлагнасан 121.2 сая төгрөг;
- Цалин, хөдөлмөрийн хөлс түүнтэй адилтгах орлогыг зөрүүтэй бүртгэж тайлагнасан 72.4 сая төгрөг;
- Ашиглаж байгаа бараа материал болон үндсэн хөрөнгийг нягтлан бодох бүртгэлд бүртгээгүй 0.9 сая төгрөг;

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн нийт 25,870,276 ширхэг энгийн хувьцааны 94.7 хувь буюу 24,499,287 ширхэг хувьцааг Монгол Улсын Засгийн газар, 5.3 хувь буюу 1,370,989 ширхэг хувьцааг 4005 гадаад дотоодын иргэд, хуулийн этгээд эзэмшдэг нээлттэй хувьцаат компани бөгөөд 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар нэгж хувьцааны хаалтын ханш 461.1 төгрөг, зах зээлийн үнэлгээ 11,928.8 сая төгрөг байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын "Төрийн мэдлийн хувьцааг 2022-2023 онд биржээр олон нийтэд нээлттэй худалдах төрийн өмчит хуулийн этгээдийн жагсаалт батлах тухай" 2022 оны 244 дүгээр тогтоолоор Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 34 хүртэлх хувийг олон нийтэд нээлттэй худалдахаар шийдвэрлэснийг, 2023 оны 382 дугаар тогтоолоор хувьцааны арилжааг 2023 оны 4 дүгээр улиралд зохион байгуулахаар өөрчлөлт оруулсан байна.

Санхүүгийн зохицуулах хорооны "Нэмж гаргаж буй үнэт цаасыг нийтэд санал болгохыг зөвшөөрсөн үнэт цаасны бүртгэлд бүртгэх тухай" 2024 оны 44 дүгээр тогтоолоор нийтэд санал болгон нэмж гаргаж буй 11,249,855 ширхэг хувьцааг тогтоосон үнийн аргаар тус бүрийг нь 500 /таван зуу/ төгрөгөөр нийтэд санал болгон худалдах зөвшөөрлийг олгожээ.

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 185 дугаар хурлын тогтоолын 1-д 2022 оны цэвэр ашиг болох 10.7 сая төгрөгөөс ногдол ашиг хуваарилахгүйгээр шийдвэрлэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 192 дугаар тогтоолын 4-т Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй Чингэлтэй дүүргийн 1 дүгээр хороо, Жигжиджавын гудамжинд байрлалтай 779 м.кв талбайтай, эрхийн улсын бүртгэлийн Э-2202005542 дугаартай, 4,627.3 сая төгрөгийн зах зээлийн үнэ бүхий газрыг Мэдээлэл холбооны сүлжээ ХХК-д төлөх богино хугацаат өр төлбөрт тооцон шилжүүлэх тогтоолыг баталсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 189 дүгээр тогтоолын 1-т компанийн 2022 оны үйл ажиллагааны тайланг хангалттай, санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүдийг сайжруулах шаардлагатай гэж дүгнэсэн байна.

Компани нь 2023 онд 30 үндсэн зорилгын хүрээнд 100 зорилтыг хэрэгжүүлэхээр 277 арга хэмжээг төлөвлөсөн ба үйл ажиллагааны тайланд өгөх Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дүгнэлт аудитын явцад гараагүй байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12 сарын 31
1	Хөрөнгө		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	308,008,601.51	751,782,919.75
1.1.2	Дансны авлага	2,376,672,393.18	3,945,046,395.00
1.1.3	Татвар, НДШ-ийн авлага	5,823,290.88	3,223,219.87
1.1.4	Бусад авлага	1,494,072,787.88	1,867,954,083.17
1.1.5	Бусад санхүүгийн хөрөнгө	1,500,000,000.00	1,500,000,000.00
1.1.6	Бараа материал	3,216,553,507.21	3,437,925,422.78
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	472,470,179.60	2,303,367,881.95
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	9,373,600,760.26	13,809,299,922.52
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	26,224,751,163.31	38,857,706,205.67
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	13,305,392,420.85	15,193,688,594.77
1.2.3	Биологийн хөрөнгө	10,455,000.00	
1.2.4	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	-	155,212,100.00
1.2.6	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	125,863,679.08	-
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	39,666,462,263.24	54,206,606,900.44
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	49,040,063,023.50	68,015,906,822.96
2	Өр төлбөр ба эзэмшигчдийн өмч		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.1	Дансны өглөг	4,109,183,748.77	6,109,423,314.99
2.1.1.2	Цалингийн өглөг		
2.1.1.3	Татварын өр	356,649,067.21	835,291,129.79
2.1.1.4	НДШ-ийн өглөг	72,889,034.13	428,662.48
2.1.1.5	Богино хугацаат зээл		
2.1.1.6	Хүүний өглөг	96,295,888.11	270,592,190.16
2.1.1.7	Ноогдол ашгийн өглөг	146,197,187.50	146,169,613.66
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	692,919,362.08	468,260,758.38
2.1.1.9	Нөөц /богино хугацаат өр төлбөр/		
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	2,526,886,556.11	2,734,177,481.75
2.1.1.11	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө)-нд хамаарах өр төлбөр	-	-
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	8,001,020,843.91	10,564,343,151.21
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.1	Урт хугацаат зээл		1,209,000,000.00
2.1.2.3	Хойшлогдсон татварын өр		1,503,973,693.32
2.1.2.4	Бусад урт хугацаат өр төлбөр	4,370,849,753.20	4,370,849,753.20
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	4,370,849,753.20	7,083,823,446.52
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	12,371,870,597.11	17,648,166,597.73
2.3	Эздийн өмч		
2.3.1	Өмч: - төрийн	2,449,928,700.00	2,449,928,700.00
2.3.2	- хувийн	137,098,889.00	137,098,889.00
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	5,247,555,045.10	14,088,188,462.23
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	8,247,270,172.39	8,247,270,172.39
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	20,586,339,619.90	25,445,254,001.61
2.3.11	Эзэмшигчдийн өмчийн дүн	36,668,192,426.39	50,367,740,225.23
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	49,040,063,023.50	68,015,906,822.96

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12 сарын 31
1	Борлуулалтын орлого /цэвэр/	17,394,684,301.17	18,938,223,103.01
2	Борлуулалтын өртөг	(14,343,851,233.06)	(14,704,824,592.67)
3	Нийт ашиг (алдагдал)	3,050,833,068.11	4,233,398,510.34
4	Түрээсийн орлого	704,504,002.98	649,693,435.66
5	Хүүгийн орлого	149,125,182.48	164,718,433.72
8	Бусад орлого	487,292,708.78	514,144,459.22
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	(1,153,577,454.91)	(1,448,188,458.72)
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	(2,624,476,664.75)	(2,979,884,438.96)
11	Санхүүгийн зардал	(96,295,888.11)	(225,432,665.67)
12	Бусад зардал	(561,743,958.54)	(869,065,134.37)
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	15,362,389.45	(1,994,038.18)
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	63,090,908.27	78,681,818.18
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	34,114,293.76	116,071,921.22
19	Орлогын татварын зардал	(23,414,254.79)	(87,214,478.89)
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	10,700,038.97	28,857,442.33
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	10,700,038.97	28,857,442.33
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого		
	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	-	8,840,633,417.13
24	Орлогын нийт дүн	10,700,038.97	8,869,490,859.46
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	10,700,038.97	8,869,490,859.46

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Д/д	Үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12 сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн(+)	22,214,907,800.00	18,460,291,583.53
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	16,385,808,286.85	16,311,807,883.10
	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	-	-
	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	-	-
	Буцаан авсан албан татвар	-	-
	Татаас санхүүжилтийн орлого	-	-
	Бусад мөнгөн орлого	5,829,099,513.15	2,148,483,700.43
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн(-)	(15,916,181,727.46)	(17,049,666,170.33)
	Ажиллагчдад төлсөн	(5,595,715,573.66)	(5,843,769,120.81)
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	(1,562,035,284.71)	(1,667,772,652.46)
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	(3,170,282,874.24)	(3,454,040,774.14)
	Ашиглалтын зардалд төлсөн	(2,939,341,701.41)	(3,085,791,663.03)
	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	(353,297,320.93)	(428,487,596.34)
	Хүүгийн төлбөрт төлсөн	-	-
	Татварын байгууллагад төлсөн	(945,788,489.79)	(1,252,536,843.21)
	Даатгалын төлбөрт төлсөн	(34,620,582.72)	(26,859,912.27)
	Бусад мөнгөн зарлага	(1,315,099,900.00)	(1,290,407,608.07)
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	6,298,726,072.54	1,410,625,413.20
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн(+)	98,271,270.56	243,137,265.04
	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	69,399,961.56	221,881,363.64
	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого	-	-
	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого	-	-
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого	-	-
	Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт	22,548,209.00	13,172,100.00
	Хүлээн авсан хүүгийн орлого	6,323,100.00	8,083,801.40
	Хүлээн авсан ноогдол ашиг	-	-
	Бусад орлого.	-	-
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн(-)	(7,072,759,470.56)	(1,210,066,103.00)
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	(5,072,759,470.56)	(1,210,066,103.00)
	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	-
	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	-	-
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	-
	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	-	-
	Бусад зарлага.	(2,000,000,000.00)	-
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(6,974,488,200.00)	(966,928,837.96)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн(+)	25,792,930.83	659,786.87
	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	-	-

	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	-	-
	Төрөл бүрийн хандив	-	-
	Валютын зөрүүний орлого	25,792,930.83	385,258.42
	Бусад орлого		274,528.45
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн(-)	(25,796,432.14)	(582,043.87)
	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	-	-
	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	-	-
	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн	-	-
	Төлсөн ногдол ашиг	(25,771,050.00)	-
	Валютын зөрүүний алдагдал	(25,382.14)	(554,573.87)
	Бусад зарлага		(27,470.00)
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(3,501.31)	77,743.00
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(675,765,685.36)	443,774,318.24
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	983,774,286.87	308,008,601.51
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	308,008,601.51	751,782,919.75

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	2,587,027,589.00	999,486,536.10	8,247,270,172.39	22,658,662,993.23	34,492,447,290.72
2	НББ-ийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	(2,083,023,412.30)	(2,083,023,412.30)
3	Залруулсан үлдэгдэл	-	-	-		
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	10,700,038.97	10,700,038.97
5	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-	-
6	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-	-
7	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-	-
8	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	4,248,068,509.00	-	-	4,248,068,509.00
1	2023 оны 1-р сарын 01-ний үлдэгдэл	2,587,027,589.00	5,247,555,045.10	8,247,270,172.39	20,586,339,619.90	36,668,192,426.39
2	НББ-ийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	4,830,056,939.38	4,830,056,939.38
3	Залруулсан үлдэгдэл	-	-	-		
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	28,857,442.33	28,857,442.33
5	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-	-
6	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-	-
7	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-	-
8	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	8,840,633,417.13	-	-	8,840,633,417.13
9	2023 оны 12 -р сарын 31- ний үлдэгдэл	2,587,027,589.00	14,088,188,462.23	8,247,270,172.39	25,445,254,001.61	50,367,740,225.23

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Д-д	Эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт	2023		Өөрчлөлт	
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
1	Үйлчилгээний орлого	20,938,207.5	20,790,073.7	(148,133.8)	99.3
	а/ Үндсэн үйл ажиллагаа	20,699,207.5	20,262,192.6	(437,014.9)	97.9
	б/ Үндсэн бус үйл ажиллагаа	239,000.0	527,881.1	288,881.1	220.9
2	НИЙТ ОРЛОГО	20,938,207.5	20,790,073.7	(148,133.8)	99.3
3	НИЙТ ЗАРДАЛ	20,898,188.6	20,671,144.1	(227,044.6)	98.9
	Үүнээс: Удирдлагын зардал	2,314,967.0	2,979,884.4	664,917.5	128.7
4	Татварын өмнөх ашиг	40,018.9	118,929.6	78,910.8	297.2
5	Цэвэр ашиг /алдагдал/	10,018.9	28,857.4	18,838.6	288.0
6	Төсвийн төлбөрт нийт дүн	3,227,100.0	3,616,512.2	389,412.2	112.1
	а/ Орлогын татвар	30,000.0	90,072.2	60,072.2	300.2
	б/ НӨАТ	1,200,000.0	1,213,231.0	13,231.0	101.1
	в/ НДШ	1,550,000.0	1,667,772.7	117,772.7	107.6
	г/ Хүн амын орлогын татвар	400,000.0	543,926.9	143,926.9	136.0
	д/ Үл хөдлөхийн татвар	24,000.0	31,455.3	7,455.3	131.1
	е/ Гаалийн татвар	-	-	-	0.0
	ж/ Тээврийн хэрэгслийн татвар	8,100.0	3,752.2	(4,347.8)	46.3
и/ Бусад татвар /Газрын төлбөр/	15,000.0	66,302.0	51,302.0	442.0	
7	Төрийн өмчийн ногдол ашигт	-	-	-	0.0
8	Нийт ажиллагсдын тоо	690	516	(174.0)	74.8
9	Нийт цалингийн сан	6,972,070.0	6,154,208.5	(817,861.5)	88.3
10	Нэг ажилчны дундаж цалин	842.0	993.9	151.9	118.0
13	Борлуулалтын 1 төг-т ногдох зардал	1.00	0.99	-	99.6
14	Хөрөнгө оруулалт	3,468,555.2	1,180,246.0	(2,288,309.1)	34.0
15	НИЙТ АВЛАГА	2,739,999.7	5,841,069.8	3,101,070.1	213.2
16	НИЙТ ӨГЛӨГ	7,132,047.9	17,693,354.9	10,561,307.0	248.1
	Үүнээс: Богино хугацаат өглөг	7,132,047.9	11,818,531.4	4,686,483.6	165.7

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 5,279.0 сая төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 5,279.0 сая төгрөгийн 18 алдааг залрууллаа.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Орон нутаг гэж бүртгэгдсэн нийт 91 толгой 12.3 сая мянган төгрөгийн мал амьтадын үнийг зах зээлийн үнээр бүртгэж тайлагнаагүй, холбогдох анхан шатны бүртгэлийг хөтлөөгүй байна.	1	12,280.0	1	12,280.0	-	-	1	12,280.0	-	-	-	-
Олгохоор тооцсон цалин хөдөлмөрийн хөлсийг, цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогоос суутгасан татварын тайланд тайлагнахдаа 6 ажилтны цалин хөлсийг 0.6 сая төгрөгөөр илүү, 6 ажилтны цалин хөлсийг 3.3 сая төгрөгөөр дутуу, нийт 3.9 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна.	1	3,887.9	-	-	1	3,887.9	1	3,887.9	-	-	-	-
Санхүүгийн болон татварын тайлангийн үзүүлэлт хоорондын зөрүүг зохицуулах ажил гүйлгээгээр үүссэн хойшлогдсон өр төлбөрөөс 68.3 сая төгрөгийн ажил гүйлгээг хойшлогдсон хөрөнгө дансанд, дахин үнэлгээний гарз дансанд 62.6 сая төгрөгөөр, нийт 130.9 сая төгрөгөөр ажил гүйлгээг илүү бүртгэж тайлагнасан байна.	1	130,964.5	-	-	1	130,964.5	1	130,964.5	-	-	-	-
Харилцах дансны болон хадгаламжийн хүүгийн орлого 4.0 сая	1	399.9	1	399.9	-	-	1	399.9	-	-	-	-

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

төгрөгийн орлогыг аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тайланд тайлагнаагүйгээс 0.4 сая төгрөгийн аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын зардлыг санхүүгийн тайлангийн орлогын дэлгэрэнгүй тайланд тайлагнаагүй байна.												
Тайлант онд хойшлогдсон хөрөнгийн үлдэгдлийг хуримтлагдсан ашиг дансанд 151.4 сая төгрөг, аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын өглөг дансанд 25.5 сая төгрөгийг, нийт 176.9 сая төгрөгийн ажил гүйлгээг бүртгэж тайлагнасан байна.	1	176,919.4	-	-	1	176,919.4	1	176,919.4	-	-	-	-
Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан тайлангийн ТТ-02 маягтын СТ-30 тайлангийн тодруулгад ажил гүйлгээг дутуу бүртгэснээс татварт төлөх өглөгийг 100.3 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан байна.	1	100,335.8	-	-	1	100,335.8	1	100,335.8	-	-	-	-
Гадаад валютаар илэрхийлсэн өр төлбөрт ханшийн тэгшитгэлийг буруу хийж 0.4 сая төгрөгөөр өр төлбөрийг дутуу тайлагнасан байна.	1	397.6	-	-	1	397.6	1	397.6	-	-	-	-
Санхүүгийн орлогын дэлгэрэнгүй тайланд тайлагнасан 40.3 сая төгрөгийн татвар ногдох орлогоос хасагдахгүй зардлыг тайлант оны аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тайланд тайлагнаагүй улмаас аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын зардлыг илүү тооцсон байна.	1	40,306.8	-	-	1	40,306.8	1	40,306.8	-	-	-	-
Хадгаламж барьцаалсан 1,209.0 сая төгрөгийн урт хугацаат банкны зээлийг бусад богино хугацаат өр төлбөрөөр бүртгэж тайлагнасан байна.	1	1,209,000.0	-	-	1	1,209,000.0	1	1,209,000.0	-	-	-	-
Банкны тулган баталгаажуулах захидлын дүнгээс мөнгөн хөрөнгийн	1	2,858,218.2	-	-	1	2,858,218.2	1	2,858,218.2	-	-	-	-

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

журналд бичилт хийгдээгүй 11 дансны 2,824.5 сая төгрөг, гүйлгээ балансын дүнгээс зөрүүтэй 33,676.9 сая төгрөг, нийт 2,858.2 сая төгрөгөөр зөрүүтэй байна.												
Банкны тулган баталгаажуулалтаас мөнгөн хөрөнгийн журналын оны эцсийн үлдэгдлийн дүн 0.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй байна	1	331.2	-	-	1	331.2	1	331.2	-	-	-	-
Дорноговь аймгийн салбар нь 2014 онд хийгдсэн НББ-т бүртгэгдээгүй, шилэн кабелийн холболтын 13.6 сая төгрөгийн авлагыг төлж барагдуулснаас хувь хэрэглэгчдийн он дамжсан 1.7 сая төгрөгийн авлагыг хааж, тайлан онд хийгдээгүй интернэтийн орлогоор 11.9 сая төгрөгийг бүртгэж хаасан байна.	1	13,552.0	-	-	1	13,552.0	1	13,552.0	-	-	-	-
Дорноговь аймаг дахь салбар нь 3 төсөвт байгууллагын ирүүлсэн саналаар 2-8 сарын 0.9 сая төгрөгийн интернэтийн төлбөрийн урьдчилан төлснийг өглөгөөр бүртгэсэн байна.	1	935.0	-	-	1	935.0	1	935.0	-	-	-	-
ЭМ ТИ СИ сервис ХХК-ийн мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл мөнгөн хөрөнгийн журналд 59.5 сая төгрөгөөр бүртгэсэн нь тулган баталгаажуулах захидлын дүнгээр 41.2 сая төгрөг буюу 18.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй байна. Мөнгөн хөрөнгийн журналын бичилт хийгдээгүй 3 дансны оны эхний үлдэгдэл 0.3 сая төгрөгөөр, нийт 18.6 сая төгрөгийн зөрүүтэй байна.	1	18,596.6	-	-	1	18,596.6	1	18,596.6	-	-	-	-
Шалгагдагч байгууллагын зарласан худалдан авах ажиллагаанд шалгарсан 4 байгууллагын 711.2 сая төгрөгийн гэрээг tender.gov.mn цахим хуудсанд байршуулаагүй байна.	1	711,215.2	1	711,215.2	-	-	1	711,215.2	-	-	-	-

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Эм Ти Си сервис ХХК нь өр төлбөрийн 1 харилцагчийн 1.5 сая төгрөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.	1	1,460.8	-	-	1	1,460.8	1	1,460.8	-	-	-	-
МЦХ ХК-ийн Төв аймгийн салбарын мөнгөн хөрөнгөнд биет тест хэрэгжүүлэхэд нярвын жижиг мөнгөн сангийн үлдэгдэлд биет тест гүйцэтгэхэд 0.2 сая төгрөгийг дутагдуулсан байна.	1	195.0	-	-	1	195.0	1	195.0	-	-	-	-
Аудитад үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэл, тооллого хийж тооцоо бодсон актыг тус тус ирүүлээгүйн улмаас элэгдлийн зардлыг үнэн тооцсон эсэхийг тодорхойлох боломжгүй байна.	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Дүн	18	5,278,995.8	3	723,895.2	15	4,555,100.7	18	5,278,995.8	-	-	-	-

Аудитаар нийт 15,887.9 сая төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 5.2 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 7,735.2 сая төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 8,147.5 сая төгрөгийн 6 зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Худалдан авсан хөрөнгө, материалын дүн нь бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагын төлбөрийн цахим системд бүртгэсэн төлбөрийн цахим баримтын дүнгээс 100 иргэн, байгууллагын дүн 1,326.2 сая төгрөгөөр илүү, 1506 иргэн байгууллагын дүнг 2,740.2 сая төгрөгөөр дутуу дүнгээр бүртгэгдсэн байна.	1	4,066,426.2	-	-	-	-	1	4,066,426.2	-	-	-	-
Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн Дорноговь дах салбарын хөрөнгийн тооллогоор 8 нэр төрлийн 1.0 сая төгрөгийн бараа материалыг орлогоор бүртгээгүй байна.	1	1,028.5	-	-	-	-	1	1,028.5	-	-	-	-
Шалгагдагч байгууллагын ашиглаж байгаа Prosoft программ нь жижиг дунд аж ахуйн нэгжид ашиглах зөвшөөрөлтэй программ тул нягтлан бодох бүртгэлийн	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

ажил гүйлгээг дэлгэрэнгүй гаргах, аудитыг гүйцэтгэхэд ихээхэн цаг хугацаа зарцуулж, хүндрэлтэй байдлыг үүсгэж байна.												
МЦХ ХК-ийн Төв аймгийн салбарын хөрөнгөнд тооллого хийхэд актлагдсан боловч үргэлжлүүлэн ашиглаж байгаа оффис 3 ширхэг ширээ, төмөр шкаф 5 ширхэг, хар сандал 15 ширхэг, Dell дэлгэц 1 ширхгийг дахин үнэлээгүй, нягтлан бодох бүртгэлд бүртгээгүй байна. Мөн хөрөнгийн ашиглалтын карт салбарт байхгүйгээс үндсэн хөрөнгөнд тулгалт хийх боломжгүй байна.	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
МЦХ ХК-ийн Төв аймгийн салбарын бараа материал, үндсэн хөрөнгөнд түүвэр тооллого хийхэд 0.9 сая төгрөгийн үнэтэй 1 ширхэг зургийн камертай аппарат, "борлуулах бараа" дансанд нэг бүрийн үнэ нь 0.01 сая төгрөгийн үнэтэй 4 ширхэг универсал удирдлага, нийт 5 ш 0.9 сая төгрөгийн үнэ бүхий бараа материал, үндсэн хөрөнгө биетээр байхгүй байна.	1	903.0	1	903.0	-	-	-	-	-	-	-	-
Тус компанийн 1998-2006 онуудад төлөхөөр бүртгэж тайлагнасан нийт 146.2 сая төгрөгийн ногдол ашгийг он удаан жил төлөөгүй, үлдэгдлээр бүртгэж ирсэн байна.	1	146,169.2	-	-	1	146,169.2	-	-	-	-	-	-
Дорноговь аймгийн салбар нь нийт харилцагчдаас 10 төсөвт байгууллагын борлуулалтын дүнг түүвэрлэн цахим төлбөрийн баримттай тулган шалгахад	1	2,144.9	-	-	1	2,144.9	-	-	-	-	-	-

НӨАТ-ын тайлан 2.1 сая /НӨАТ-тай дүн/ төгрөгөөр илүү тайлагнасан байна.												
Дорноговь аймгийн салбар нь сар бүрийн нийт шатахуун зарцуулалт 1.0 сая төгрөгийг, төсөвт батлагдсан дүнгээр, жолоочийн замын хуудас хөтлөөгүй, шахахууны тооцоог бодохгүйгээр бүртгэж тайлагнасан байна.	1	1,020.0	-	-	1	1,020.0	-	-	-	-	-	-
Дорноговь аймгийн салбар нь албан томилолтоор ажилласан ажилтны албан томилолтын зардлыг олгохдоо ирсэн буцсан хоногийг бүртгэж баталгаажуулаагүй томилолтын хуудсаар давхардсан тоогоор 7 ажилтанд 1.0 сая төгрөгийг олгосон байна.	1	1,003.1	-	-	-	-	1	1,003.1	-	-	-	-
Тайлант онд үндсэн ажлаас гадуур давхар ажил эрхэлж байгаа 87 ажилтанд 1.5 сая төгрөгийн татварын хөнгөлөлтийг илүү тооцож олгосон байна.	1	1,516.7	1	1,516.7	-	-	-	-	-	-	-	-
Тайлант онд 25 ажилтны цалин хөдөлмөрийн хөлсийг нийгмийн даатгалын тайланд тайлагнахдаа 16.2 сая төгрөгөөр илүү, 29 ажилтны 13.1 сая төгрөгөөр дутуу, нийт 29.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна.	1	29,255.9	-	-	1	29,255.9	-	-	-	-	-	-
Тайлант онд 31 ажилтны цалин хөдөлмөрийн хөлсийг нийгмийн даатгалын тайланд тайлагнахдаа даатгуулагчаас суутгасан нийгмийн даатгалын шимтгэлийг 2.3 сая төгрөгөөр илүү, 29 даатгуулагчийг 1.3 сая төгрөгөөр дутуу, 25 даатгуулагчийн ажил	1	5,823.2	-	-	1	5,823.2	-	-	-	-	-	-

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

олгогчоос төлөх шимтгэлийг 2.2 сая төгрөгөөр илүү, нийт 5.8 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнаж төлсөн байна												
Тайлант онд 2 ажилтны цалин хөлснөөс суутгасан нийгмийн даатгалын шимтгэлийн дүнг нийгмийн даатгалын тайланд 0.8 сая төгрөгөөр илүү, 1 ажилтны цалин хөлснөөс 0.06 сая төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэл суутгаагүй, нийт 0.8 сая төгрөгийг байгууллагаас төлсөн байна.	1	814.3	-	-	1	814.3	-	-	-	-	-	-
Тайлант онд давхардсан тоогоор 126 ажилтны томилолтоор ажилласан хугацаанд 1.3 сая төгрөгийн хоол, унааны нэмэгдлийг давхардуулан олгосон байна	1	1,266.0	1	1,266.0	-	-	-	-	-	-	-	-
Тайлант онд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн А-1/1343 албан тоотоор Монголын цахилгаан холбоо ТӨХК-ийн төсөвт төвлөрүүлэх ногдол ашгийн хэмжээг 5.1 сая төгрөг байхаар тогтоосон боловч ногдол ашгийн өглөгөөр бүртгэж тайлагнаагүй байна.	1	5,066.5	-	-	-	-	1	5,066.5	-	-	-	-
Албан томилолтын зардлыг анхан шатны баримттай тулган шалгахад давхардсан тоогоор 56 хүнд 19.6 сая томилолт илүү олгосон.	1	19,759.1	-	-	1	19,759.1	-	-	-	-	-	-
Нийт 29 хүнд 14.1 сая төгрөгийн албан томилолтыг олгохдоо	1	14,093.0	-	-	1	14,093.0	-	-	-	-	-	-

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

анхан шатны баримтыг дутуу бүрдүүлсэн байна.												
Шатахуун зарцуулалтын тайланг давтан тооцоолоход нийт 9.5 сая төгрөгийн 3,873.37 литр шатахууныг замын хуудас хөтлөхгүйгээр олгосон байна.	1	9,515.2	-	-	1	9,515.2	-	-	-	-	-	-
Эм Ти Си сервис ХХК нь авлагын 8 харилцагчийн 22.9 сая төгрөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.	1	22,874.3	-	-	1	22,874.3	-	-	-	-	-	-
Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн орон нутгийн 22 салбарын 1179 харилцагчийн 1,172.1 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.	1	1,172,077.6	-	-	1	1,172,077.6	-	-	-	-	-	-
Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн орон нутгийн 21 салбарын 750 харилцагчийн 71.6 сая төгрөгийн өр төлбөрийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.	1	71,648.6	-	-	1	71,648.6	-	-	-	-	-	-
Тайлант хугацаанд нийт 1439 удаагийн 120.2 сая төгрөгийн орлогын гүйлгээг авлагын дансанд бичилт хийхгүйгээр мөнгөн сууриар бүртгэж, тайлагнасан байна.	1	120,193.8	-	-	1	120,193.8	-	-	-	-	-	-
Байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлд Газар 80 ширхэг эзэмших эрх бүртгэлтэй боловч Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газрын 2024 оны 2 дугаар сарын 08-ны өдрийн 1/358 дугаар албан бичгийн хавсралтаар шалгагдагч байгууллагын 2073943 регистрийн дугаараар Газрын кадастрын мэдээллийн сангийн нэгдсэн системд 76 газар бүртгэлтэй байна.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-

Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Тайлант онд баяр ёслол тэмдэглэхэд 1.5 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.	1	1,549.9	1	1,549.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Тайлант онд байгууллагын Хөдөлмөрийн дотоод журмыг зөрчиж 9 ажилтанд 18.7 сая төгрөгийг илүү, гүйцэтгэх захиралд эргэн төлөх график, эрх бүхий байгууллагын шийдвэргүйгээр 15.0 сая төгрөгийн цалингийн урьдчилгаа, нийт 33.7 сая төгрөгийг олгосон байна.	1	33,730.0	-	-	1	33,730.0	-	-	-	-	-	-
Авлагын 320 харилцагчийн 4,073.9 сая төгрөгийн он дамжсан үлдэгдлийг барагдуулаагүй байна.	1	4,073,873.1	-	-	-	-	1	4,073,873.1	-	-	-	-
Нийт 261 харилцагчийн 2,914.2 сая төгрөгийн өглөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.	1	2,588,471.8	-	-	1	2,588,471.8	-	-	-	-	-	-
Нийт 467 харилцагчийн 3,497.6 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна	1	3,497,632.2	-	-	-	-	-	-	1	3,497,632.2	-	-
Өмнөх аудитаар НБББББ-т өөрчлөлт оруулах хууль, эрх зүйн акт болон стандартын өөрчлөлтийг боловсруулж, нэмэлт зардал гаргахгүйгээр НБББББ-т өөрчлөлтийг тусган мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгснийг хэрэгжүүлээгүй байна.	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	29	15,887,856.1	4	5,235.6	18	4,237,591.0	6	8,147,397.3	1	3,497,632.2	-	-

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 14,251.6 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс 14,006.3 сая төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 245.3 сая төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/			
			Үүнээс		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил						
Нийт 2 байгууллагатай, 2 нэр төрлийн 134.9 сая төгрөгийн бараа, ажлыг 7 удаагийн гэрээгээр шууд худалдан авалт хийсэн байна.	1	134,858.7	1	134,858.7	-	-
Бараа материалын худалдан авалтын дүнд шинжилгээ хийхэд тайлант хугацаанд нийт 43 нэр төрлийн 38.4 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй бараа материалд 60.9 сая төгрөгийн бараа материалыг нэмж худалдан авсан байна. Тайлант хугацаанд нийт 20.4 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан нь оны эхний үлдэгдлээс 18.0 сая төгрөгөөр бага бөгөөд, бараа материалын тайлант хугацааны үлдэгдэл 3,437.9 сая төгрөгт хүрч, оны эхнээс 204.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.	1	60,949.5	1	60,949.5	-	-
Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газраас 2024 оны 08-ны өдрийн 1/358 тоот албан бичгийн хавсралтаар ирүүлсэн 76 газрыг байгууллагын газрын гэрчилгээ, эзэмших эрхийн гэрээтэй тулгахад дараах 12 газрын гэрчилгээ, гэрээг аудитад ирүүлээгүй байна.	1	-	1	-	-	-
Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газраас 2024 оны 08-ны өдрийн 1/358 тоот албан бичгийн хавсралтаар ирүүлсэн 76 газраас 12 газрын эзэмших эрхийн хугацаа дууссан байна.	1	-	1	-	-	-
Он дамжсан өр төлбөрийн 295 харилцагчийн 245.3 сая төгрөгийн үлдэгдлийг барагдуулаагүй байна.	1	245,279.1	-	-	1	245,279.1
МЦХ ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2022 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн 184 дүгээр хурлын 01 дүгээр тогтоолын хавсралт № 1-аар баталсан Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны бизнес төлөвлөгөөний эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшинд 2023 оны	1	13,662,377.1	1	13,662,377.1	-	-

<p>нийт авлагын үлдэгдлийг 2,740.0 сая, нийт өр төлбөрийг 7,132.1 сая төгрөгт хүргэхээр тогтоосноос нийт авлага 5,783.1 сая төгрөгт хүрч 3,044.1 сая төгрөгөөр, нийт өр төлбөр 17,629.3 сая төгрөгт хүрч 10,561.3 сая төгрөгөөр тус тус зорилтот түвшинд тогтоосон дүнгээс илүү үлдэгдэлтэй байна.</p>						
<p>МЦХ ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2022 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн 184 дүгээр хурлын 01 дүгээр тогтоолын хавсралт № 1-аар баталсан Монголын цахилгаан холбоо ХК-ийн 2023 оны бизнес төлөвлөгөөний эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшинд 2023 оны нийт орлогыг 20,938.2 сая төгрөгөөр баталснаас гүйцэтгэлээр 20,790.1 сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй буюу орлогын төлөвлөгөөг 148.1 сая төгрөгөөр тасалдуулсан байна.</p>	1	148,133.8	1	148,133.8		-
Дүн	7	14,251,598.1	6	14,006,319.1	1	245,279.1